

Μαρίας Ρεπούση ανάγνωσμα...

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ

Το καταπληκτικό και ιστορικά τεκμηριωμένο ντοκυμαντέρ της Μαρίας Ηλιού: «Σμύρνη: η καταστροφή μιας κοσμοπολίτικης πόλης, 1900 - 1922», μα κι η ασύστολη πρόκληση της καθηγήτριας-βουλευτίνας, Μαρίας Ρεπούση, με την «**περί συνωστισμού στο λιμάνι της Σμύρνης**» ιδεοληψία της, προκάλεσαν τούτο το άρθρο. Ακόμα και στην πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή, η εν λόγω κυρία χαρακτήρισε, ανερευθίαστα, τις ποικιλώνυμες αιτιάσεις «εθνικολαϊκιστικά μαθήματα Ιστορίας, που δίνονται στην αίθουσα της Βουλής, τα οποία επενδύουν στα φοβικά αισθήματα που έχει μερίδα των πολιτών, καλλιεργώντας ό,τι πιο συντηρητικό και οπισθοδρομικό». Με ανείπωτη αμβλυωπία, ελλειπτική κι επιλεκτική μνήμη, σχετικά με τους πολυάριθμους σοβαρούς επιστήμονες-επικριτές της, κατάγγειλε, παράλληλα, πως «το συνωστισμό τον έχει αναλάβει και προσπαθεί να τον εξαργυρώσει η Χρυσή Αυγή και οι πολιτικοί χώροι που τη συναγωνίζονται».

Πυρακτωμένα «γιατί», ζητούν, απεγνωσμένα, απ' το 1976, απάντηση από την επικεφαλής των συγγραφέων της περιβόητης Ιστορίας ΣΤ' Δημοτικού.

Γιατί, λοιπόν, διάλεξε την ιμπρεσιονιστική μέθοδο γραφής της Ιστορίας – και μάλιστα για 11χρονα παιδιά – με εμβρυακή ιστορική γνώση και κρίση; Πρόκειται για μέθοδο που κατακερματίζει την αφήγηση, με επακόλουθο την έλλειψη πληρότητας, συσχέτισης, ταξινόμησης, σύνθεσης, διάκρισης αιτίου-αιτιατού, που οδηγούν στην απραγία και αποχαύνωση του μαθητή.

Τι άλλαξε στην πάγια λογική του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που ήθελε τη διδασκαλία της Ιστορίας να μοιάζει με ομόκεντρους κύκλους, η ακτίνα των οποίων είναι συνάρτηση της εκπαιδευτικής βαθμίδας του μαθητή;

Τι και ποιους εξυπηρετούν οι αμέτρητες παραλείψεις, αποσιωπήσεις, παραχαράξεις, αποαιματοποιήσεις, αποβιαιοποιήσεις, απενοχοποιήσεις, ωραιοποιήσεις; Χάριν παραδείγματος, το «παιδομάζωμα» που έγινε στρατολόγηση παιδιών· οι «κλέφτες της επανάστασης» που έγιναν παραβάτες του ποινικού δικαίου ενάντια στους κρατικούς αξιωματούχους (διάβαζε Τούρκους)· η «γενοκτονία της Χίου» που έγινε απλή καταστροφή των νησιών Χίου, Κάσου, Ψαρών· η «αγιογραφία του ανεκτικού και ελαστικού Οθωμανισμού», χωρίς τη στοιχειώδη επισήμανση πως με την ίδια ευκολία έσπερνε προνόμια, μα και γενοκτονίες, όταν το επέβαλαν οι συνθήκες· το «έπος του '40» που έγινε απώθηση των Ιταλών στα ελληνοαλβανικά σύνορα· η «παντελής αποσιώπηση» των σφαγών στα Καλάβρυτα, Δίστομο, Κλεισούρα.

Ποιοι οι χρηματοδότες τέτοιων βιβλίων; Ποια τα κίνητρά τους; Το τετράτομο εγχειρίδιο που εκδόθηκε στη Θεσσαλονίκη από το CDRSEE(1) και χρηματοδοτήθηκε από το αμερικανικό - γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών, ποια μουντά εθνικά συμφέροντα εξυπηρετεί; Μέχρι κι ο Αντιπρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου αναγνώρισε, τηλεοπτικά, την «άνωθεν εντολή» για αναθεώρηση της Ιστορίας και ο πρώην υπουργός Παιδείας της Κύπρου, Ουράνιος Ιωαννίδης, κατήγγειλε τον Αμερικανό πρεσβευτή στη Λευκωσία, που του συνέστησε αλλαγή του περιεχομένου των βιβλίων Ιστορίας, γιατί ενοχλεί τους Τούρκους(!).

Τούτοι οι ιστορικοί, αφού σκόπιμα εξίσωσαν την ιδέα του έθνους μ' εκείνη του εθνοκεντρισμού και κατ' επέκταση του εθνικισμού, φορώντας το απαραίτητο για τέτοιες περιπτώσεις ιδεοληπτικό σχήμα του αντιεθνικισμού (αναγκαίο προπέτασμα καπνού), χρησιμοποίησαν τη φοβική μέθοδο, απ' άλλο μετερίζι και στόχο. Φοβικό

αντικείμενο ο εθνικισμός, μετριάζει η Ιστορία, στόχος η δημιουργία «ευνουχισμένων», λοβοτομημένων, καταναλωτών κοσμοπολιτών, απαλλαγμένων προκαταλήψεων κι αρνητικών αισθημάτων από παρελθούσες εχθρότητες. Κατέστησαν την Ιστορία υπόλογη κι υπεύθυνη ανθρώπινων δράσεων και την καλούν να αναθεωρήσει, να αμβλύνει την ιστορική μνήμη, λες κι η Ιστορία ευθύνεται για τη διαγωγή του μπερλιατισμού στις γειτονιές του κόσμου, τη διαγωγή της Τουρκίας στην Κύπρο, τη δική μας διαγωγή το '22.

Επειδή «δεν κατοικούμε μια χώρα, κατοικούμε μια γλώσσα και μια Ιστορία». Επειδή η Ιστορία είναι Επιστήμη και δε γράφεται σε διπλωματικά γραφεία και σαλόνια ποικιλώνυμων ελίτ, οπότε θα πρόκειται για προπαγάνδα, διπλωματία. Επειδή ο ιστορικός εκτελεί – επιβάλλεται να εκτελεί – ιστορική αποστολή κι όχι διατεταγμένη εθνική ή υπερεθνική. Επειδή «το θέμα – όπως εύστοχα παρατηρεί ο Υπουργός Παιδείας, Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος – δεν είναι η συντηρητική ή προοδευτική αντίληψη των ιστορικών γεγονότων, αλλά η επιστημονική τους προσέγγιση, ώστε να αποδίδονται σωστά». Επειδή δεν είναι οι γνώσεις, η επιστημοσύνη, η μεθοδολογία κλπ. που από μόνα τους κάνουν τον ιστορικό, αλλά και κάτι, ακόμη, πιο σημαντικό – που τ' ονομάζουμε **στάση ζωής** – ο τρόπος, δηλαδή, να βλέπεις τα πράγματα και να οράσαι από αυτά, επιτρέψτε μας, επιτέλους, κ. Ρεπούση να κοινωνήσουμε την τραγικότητα των ιστορικών γεγονότων στην ένυλη ανθρώπινη κραυγή-αποστροφή του αυτόπτη μάρτυρα και Γενικού Προξένου των Η.Π.Α. George Horton: «Ένα από τα δυνατότερα συναισθήματα που πήρα μαζί μου από τη Σμύρνη ήταν το συναίσθημα της ντροπής γιατί ανήκα στο ανθρώπινο γένος»...

(1) Center for Democracy and Reconciliation in South East Europe = Κέντρο για Δημοκρατία και Συμφιλίωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη).